

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Ступінь вищої освіти	Магістр
Спеціальність	017 «Фізична культура і спорт»
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Кваліфікація	Магістр фізичної культури і спорту

Затверджено зі змінами рішенням вченої ради

Протокол від 30 серпня 2023 р. № 01

Голова вченої ради Анатолій ВАСИЛЬЄВ

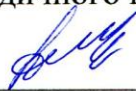
Суми 2023 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньої програми

Освітня програма обговорена та схвалена на засіданні Ради із забезпечення якості навчально-наукового медичного інституту Сумського державного університету.

Протокол № 9 від 28.08.2023

Голова Ради з якості навчально-наукового
медичного інституту СумДУ

Вікторія Петрашенко

Освітня програма обговорена та схвалена на засіданні Ради із забезпечення якості вищої освіти Сумського державного університету.

Протокол № 1 від 29.08.2023 р.

Голова Ради з якості Сумського державного
університету

Анатолій ВАСИЛЬЄВ

ПЕРЕДМОВА

Галузевий стандарт вищої освіти: другий (магістерський) рівень, галузь знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальність 017 «Фізична культура і спорт» офіційно затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 11.05.2021 р. № 516.

Розроблено робочою проектною групою у складі:

Прізвище, ім'я, по батькові		Науковий ступінь, шифр та назва наукової спеціальності	Вчене звання (за кафедрою)	Посада та назва підрозділу (за основним місцем роботи)
Керівник робочої проектної групи (гарант):	Петренко Наталія Володимирівна	Кандидат наук з фізичного виховання та спорту за спеціальністю 24.00.02 – «Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення»	Доцент	Доцент кафедри фізичного виховання і спорту
	Король Світлана Анатоліївна	Кандидат наук з фізичного виховання та спорту за спеціальністю 24.00.02 – «Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення»	Доцент	Доцент кафедри фізичного виховання і спорту
Члени робочої проектної групи:	Долгова Наталія Олександрівна	Кандидат педагогічних наук, 13.00.01 – «Загальна педагогіка та історія педагогіки»	Доцент	Доцент кафедри фізичного виховання і спорту
	Босенко Володимир Миколайович	–	–	Директор Комунального закладу Сумської обласної ради «Сумська обласна дитячо-юнацька спортивна школа інвалідів «Інваспорт»
	Коваль Ірина Вікторівна	Магістр СП.м – 201	–	–

Зовнішні рецензенти:

Прізвище, ім'я, по батькові	Науковий ступінь, шифр та назва наукової спеціальності	Вчене звання (за кафедрою)	Посада та назва організації (за основним місцем роботи)
Томенко Олександр Анатолійович	Доктор наук з фізичного виховання і спорту за спеціальністю 24.00.02 – «Фізична культура, фізичне виховання різних груп населення»	Професор кафедри теорії і методики фізичної культури.	Завідувач кафедри теорії і методики фізичної культури Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка.
Білодід Олег Федорович	–	–	Тренер-викладач вищої категорії з легкої атлетики Сумської обласної дитячо-юнацької спортивної школи, Заслужений тренер України, Заслужений працівник фізичної культури і спорту України

Освітня програма обговорена та схвалена на засіданні Експертної ради роботодавців зі спеціальності 017 «Фізична культура і спорт».

Протокол № 4 від 20.05.23.

Голова Експертної ради роботодавців зі спеціальності

 Юрій БСЛАН

Термін перегляду освітньої програми 1 раз на рік.

Ця освітньо-професійна програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Сумського державного університету.

Профіль освітньої програми

1.1. Загальна інформація

Повна офіційна назва вищого навчального закладу	Сумський державний університет.
Повна назва структурного підрозділу	Навчально-науковий медичний інститут, кафедра фізичного виховання і спорту.
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	Магістр фізичної культури і спорту.
Офіційна назва освітньої програми	Фізична культура і спорт
Тип диплому та обсяг освітньої програми	За освітньо-професійною програмою – 90 кредитів / термін навчання 1 рік 4 місяці
Наявність акредитації	Акредитована - Акредитаційна комісія. Україна. Сертифікат – УД № 19006824. Термін дії – 01.07.2024 р.
Цикл/рівень вищої освіти	Другий рівень вищої освіти (Закон України «Про вищу освіту»), НРК – 7 рівень, QF-LLL – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл
Передумови	Наявність ступеня бакалавра, ОКР спеціаліста
Мова(и) викладання	Українська мова.
Термін дії освітньої програми	До 01.07.2024 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://op.sumdu.edu.ua/#/programm/1864

1.2. Мета освітньої програми

Програма розроблена відповідно до місії університету, спрямована на розвиток у здобувачів поглиблених теоретичних та практичних знань, умінь та розуміння щодо формування і реалізації ефективних рішень інноваційного характеру у галузі фізичної культури і спорту орієнтованих на дослідження та формування критичного мислення і здатності до подальшого навчання.

1.3. Характеристика освітньої програми

Предметна область освітньої програми	<p><i>Об'єкти вивчення та діяльності:</i> процеси забезпечення рухової активності людей з метою їх гармонійного, передусім фізичного, розвитку та ведення здорового способу життя; процеси виявлення та уніфікованого порівняння досягнень людей у фізичній, інтелектуальній та іншій підготовленості шляхом проведення спортивних змагань та відповідної підготовки до них; організація і забезпечення освітнього процесу в закладах вищої освіти з підготовки фахівців для системи фізичної культури і спорту.</p> <p><i>Цілі навчання:</i> підготовка фахівців, здатних розв'язувати задачі і практичні проблеми інноваційного та/або наукового характеру у сфері фізичної культури і спорту.</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області:</i> система ідей, понять, категорій, теорій, концепцій, принципів залучення людей до занять фізичною культурою або підвищення спортивної майстерності.</p> <p><i>Методи, методики та технології:</i> загальнонаукові методи дослідження (аналіз і синтез; аналогія та моделювання; абстрагування і конкретизація; системний аналіз); методи експертної оцінки, опитування, педагогічні, психологічні та медико-біологічні методи аналізу рухової активності, змагальної діяльності, стану спортсменів та осіб, які займаються фізичною</p>
--------------------------------------	---

	<p>культурою; методи моделювання та прогнозування у сфері фізичної культури і спорту; методи статистичного аналізу даних; педагогічні технології програмування занять.</p> <p><i>Інструменти та обладнання:</i> сучасні прилади та устаткування для оцінки рухової активності, технічної підготовленості спортсменів, серцево-судинної, дихальної, м'язової та кісткової систем організму людини; інформаційно-аналітичні інструменти (мережеві системи пошуку та обробки інформації; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; мультимедійне обладнання; програми статистичної обробки та візуалізації даних); спеціалізоване програмне забезпечення; обладнання наукових лабораторій та дослідницьких центрів відповідне до спеціальності.</p>
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна. Акцент на формування у здобувачів здатності приймати рішення відповідного рівня професійної діяльності та розв'язання на основі досліджень складних завдань інноваційного характеру в галузі фізичної культури і спорту.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Загальна освіта в сфері забезпечення рухової активності людей з метою їх гармонійного, передусім, фізичного розвитку та ведення здорового способу життя. Програма базується на загальновідомих наукових результатах з уніфікованим порівнянням досягнень людей у фізичній підготовленості шляхом проведення спортивних змагань та відповідної підготовки до них. Ключові слова: методологія підготовки спортсмена; технологія наукових досліджень; медико-біологічний контроль, спортивний відбір.
Особливості програми	Програма сформована як оптимальне поєднання академічних та професійних вимог. Орієнтована на формування компетентностей щодо професійної діяльності в сфері фізичної культури і спорту.
1.4. Придатність випусників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Проектна, тренувальна, організаційна, науково-дослідна, інноваційна, науково-педагогічна, сервісна, експертна та консультативна діяльність у сфері фізичної культури і спорту.</p> <p>Після закінчення навчання за освітніми програмами бакалавра фізичної культури і спорту випускник здатен виконувати зазначену в ДК 003:2010 професійну роботу і може займати відповідну первинну посаду:</p> <p>«Керівник секції спортивного напрямку», код КП 1229.6; «Керівник фізичного виховання», код КП 1229.6; «Завідувач спортивного майданчика», код КП 1229.6; «Завідувач спортивної бази», код КП 1229.6; «Завідувач спортивної споруди», код КП 1229.6; «Начальник спортивного клубу», код КП 1229.6; «Начальник команди з виду спорту», код КП 1229.6; «Методист з фізичної культури», код КП 2351.2; «Директор спортивної школи олімпійського резерву», код КП 1210.1; «Директор школи вищої спортивної майстерності (спеціалізованої дитячо-юнацької)», код КП 1210.1; «Науковий співробітник», код КП 2483.1; «Викладач навчального закладу», код КП 2310.2.</p>
Подальше навчання	Право продовжити здобуття освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти та набувати додаткові кваліфікації у системі освіти дорослих.

1.5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентричне навчання, проблемно-орієнтоване навчання, самонавчання, навчання на основі досліджень. Викладання проводиться у вигляді: лекцій, мультимедійних лекцій, практичних занять. Передбачена самостійна робота з можливістю консультацій з викладачем, за окремими освітніми компонентами індивідуальні заняття, виробнича та переддипломна практики. В умовах карантину використання онлайн-лекцій, відеоконференцій, за допомогою сервісів мережевої комунікації: веб-камер, мікрофон, чат тощо, на платформах Google Meet, Microsoft Teams, Zoom.
Оцінювання	За освітньою програмою передбачено: формативне – письмові, усні коментарі та настанови викладачів у процесі формування навичок самооцінювання, залучення студентів до оцінювання роботи один одного; сумативне – письмові іспити з навчальних дисциплін, оцінювання поточної роботи протягом вивчення окремих освітніх компонентів (презентації, тестування), захист звітів з переддипломної практики, атестаційний екзамен, захист кваліфікаційної роботи магістра.
1.6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні завдання і проблеми у сфері професійної діяльності у галузі фізичного виховання і спорту, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо. ЗК2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК3. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК4. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК6. Здатність розробляти проекти та управляти ними. ЗК7. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети. ЗК8. Здатність працювати в міжнародному контексті.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК1. Здатність до критичного осмислення проблем у сфері фізичної культури і спорту, оригінального мислення та проведення досліджень. СК2. Здатність розробляти та реалізовувати інноваційні проекти у сфері фізичної культури і спорту. СК3. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти. СК4. Здатність управляти робочими або навчальними процесами у сфері фізичної культури та спорту, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів. СК5. Здатність розв'язувати проблеми у сфері фізичної культури та спорту у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності. СК6. Здатність до самоосвіти, самовдосконалення та саморефлексії для успішної професіоналізації у сфері фізичної культури і спорту. СК7. Здатність планувати, організовувати та здійснювати самостійні наукові дослідження з проблем фізичної культури і спорту. СК8. Здатність впроваджувати у практичну діяльність результати наукових досліджень, спрямованих на вирішення прикладних

	<p>завдань у сфері фізичної культури і спорту. СК9. Усвідомлювати принципи професійної та академічної етики і необхідність їх дотримання.</p>
<p>1.7. Програмні результати навчання (ПРН)</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Аналізувати особливості, протиріччя та перспективи розвитку сучасної сфери фізичної культури і спорту, критично осмислювати проблеми у галузі та на межі галузей знань. 2. Приймати ефективні рішення щодо вирішення проблем у сфері фізичної культури та спорту, генерувати та порівнювати альтернативи, оцінювати ризики та ресурсні потреби. 3. Вільно обговорювати результати професійної діяльності, досліджень та інноваційних проєктів у сфері фізичної культури та спорту державною та іноземною мовами усно і письмово. 4. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань фізичної культури та спорту до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються. 5. Розробляти і викладати спеціалізовані навчальні дисципліни у закладах вищої освіти. 6. Відшукувати необхідну інформацію у науковій літературі, базах даних, інших джерелах, аналізувати та оцінювати цю інформацію. 7. Застосовувати сучасні цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення, методи статистичного аналізу даних для розв'язання складних задач фізичної культури та спорту. 8. Організовувати ефективну роботу колективу, спрямовану на досягнення визначених цілей з урахуванням економічних, правових та етичних аспектів. 9. Розробляти та реалізовувати наукові і прикладні проєкти, спрямовані на розв'язання проблем інноваційного характеру у сфері фізичної культури і спорту, а також дотичні до неї міждисциплінарні проєкти. 	
<p>1.8. Ресурсне забезпечення реалізації програми</p>	
<p>Кадрове забезпечення</p>	<p>Основний склад викладачів освітньої програми складається з професорсько-викладацького складу кафедри фізичного виховання і спорту. Також до виконання окремих курсів відповідно до їх компетенції та досвіду залучений професорсько-викладацький склад медичного інституту.</p> <p>Лектори, які викладають у рамках програми, є активними і визначними докторами наук, професорами, доценти, майстрами спорту України, майстрами спорту міжнародного класу, кандидатами у майстри спорту, які публікують праці у вітчизняній і зарубіжній науковій пресі, мають відповідну професійну компетентність і досвід у галузі викладання, наукових досліджень і педагогічної діяльності. Практико-орієнтований характер програми передбачає: широку участь фахівців-практиків, що відповідають напрямку програми; тісну взаємодію з Управлінням освіти і науки Сумської обласної державної адміністрації та провідними спортивними закладами Сумської області у плані цільової підготовки фахівців, а також співпрацю з ними у проходженні практик.</p> <p>Група забезпечення, гарант освітньої програми та викладацький склад, який забезпечує її реалізацію, відповідає вимогам, визначеним Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти.</p>
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Навчальний процес за освітньою програмою відбувається з використанням площ та матеріально-технічного забезпечення усіх кафедр, що беруть участь у викладанні дисциплін, передбачених навчальним планом. У навчально-науковій роботі за освітньою програмою використовуються 5 спортивних комплексів (понад 40 спортивних споруд). До послуг студентів, сучасний «Палац студентського спорту», що має статус центру олімпійської підготовки, Центр пляжного волейболу, 3 плавальні</p>

	<p>басейни, лижна та водно-веслувальна бази, стадіони та обладнані спортивні майданчики (у тому числі з штучним покриттям), тенісні корти, стрілецький тир, шейпінг-центр, 2 фітнес-центри, зали спортивних єдиноборств, обладнані спортивні, тренажерні та тренувальні зали. Працює центр допінг-контролю з необхідним медичним обладнанням.</p>
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>В університеті наявна високотехнологічна бібліотечно-інформаційна система.</p> <p>Система електронного навчання забезпечує доступ до матеріалів українською, англійською мовами з дисциплін освітньої програми, близько 1,8 тисяч віртуальних тренажерів та інтерактивних демонстрацій, близько 132 тисяч тестових завдань, понад 600 відеоматеріалів та інших складових e-learning.</p> <p>Здобувачі вищої освіти за освітньою програмою можуть використовувати бази даних інформаційно-довідкової системи «Леонорм-Інформ», української науково-освітньої телекомунікаційної мережі «УРАН», електронної бібліотеки України ELibUkr, асоціації «Інформатіо-Консорціум», а також англійські Scopus, Web of Science та The Journal of Solid Waste Technology and Management, CUL online, Ленорм-стандарт. Студенти також використовують методичний матеріал, підготовлений викладачами: підручники, презентації за лекціями, конспекти лекцій, методичні вказівки до практичних та індивідуальних занять тощо. Методичний матеріал може надаватися як у друкованому вигляді, так і в електронній формі. Методичний матеріал періодично оновлюється та адаптується до цілей освітньої програми.</p>
1.9. Академічна мобільність	
Внутрішня академічна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Сумським державним університетом та технічними університетами України.
Міжнародна академічна мобільність	На основі двосторонніх договорів між Сумським державним університетом та закладами вищої освіти – партнерами зарубіжних країн.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе, після вивчення курсу української мови

	<p>басейни, лижна та водно-веслувальна бази, стадіони та обладнані спортивні майданчики (у тому числі з штучним покриттям), тенісні корти, стрілецький тир, шейпінг-центр, 2 фітнес-центри, зали спортивних єдиноборств, обладнані спортивні, тренажерні та тренувальні зали. Працює центр допінг-контролю з необхідним медичним обладнанням.</p>
<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>В університеті наявна високотехнологічна бібліотечно-інформаційна система.</p> <p>Система електронного навчання забезпечує доступ до матеріалів українською, англійською мовами з дисциплін освітньої програми, близько 1,8 тисяч віртуальних тренажерів та інтерактивних демонстрацій, близько 132 тисяч тестових завдань, понад 600 відеоматеріалів та інших складових e-learning.</p> <p>Здобувачі вищої освіти за освітньою програмою можуть використовувати бази даних інформаційно-довідкової системи «Леонорм-Інформ», української науково-освітньої телекомунікаційної мережі «УРАН», електронної бібліотеки України ELibUkr, асоціації «Інформатіо-Консорціум», а також англомовні Scopus, Web of Science та The Journal of Solid Waste Technology and Management, CUL online, Ленорм-стандарт. Студенти також використовують методичний матеріал, підготовлений викладачами: підручники, презентації за лекціями, конспекти лекцій, методичні вказівки до практичних та індивідуальних занять тощо. Методичний матеріал може надаватися як у друкованому вигляді, так і в електронній формі. Методичний матеріал періодично оновлюється та адаптується до цілей освітньої програми.</p>
<p>1.9. Академічна мобільність</p>	
<p>Внутрішня академічна мобільність</p>	<p>На основі двосторонніх договорів між Сумським державним університетом та технічними університетами України.</p>
<p>Міжнародна академічна мобільність</p>	<p>На основі двосторонніх договорів між Сумським державним університетом та закладами вищої освіти – партнерами зарубіжних країн.</p>
<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</p>	<p>Можливе, після вивчення курсу української мови</p>

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

Позначки програмних компетентностей та освітніх компонентів	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10
ЗК1				+		+		+	+	
ЗК2	+	+	+				+			
ЗК3				+		+		+		
ЗК4		+	+		+		+			+
ЗК5	+		+		+					+
ЗК6		+		+		+		+	+	
ЗК7					+					
ЗК8	+						+		+	+
ФК1		+	+	+		+		+		
ФК2			+						+	
ФК3	+	+					+			+
ФК4				+				+	+	
ФК5				+	+	+			+	
ФК6	+				+		+			+
ФК7		+								
ФК8	+		+				+			+
ФК9		+				+		+		+

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми

Позначки програмних компетентностей та освітніх компонентів	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10
ПРН1		+		+		+	+			+
ПРН2			+			+		+	+	
ПРН3	+									+
ПРН4				+	+		+			
ПРН5							+		+	
ПРН6		+							+	+
ПРН7		+	+							
ПРН8					+			+		
ПРН9	+					+				

Завідувач кафедри із спеціальної
(фахової) підготовки фізичного
виховання і спорту

Наталія ПЕТРЕНКО

Керівник робочої проектної групи
(гарант освітньої програми)

Наталія ПЕТРЕНКО

ПОГОДЖЕНО:

Проректор з НІР

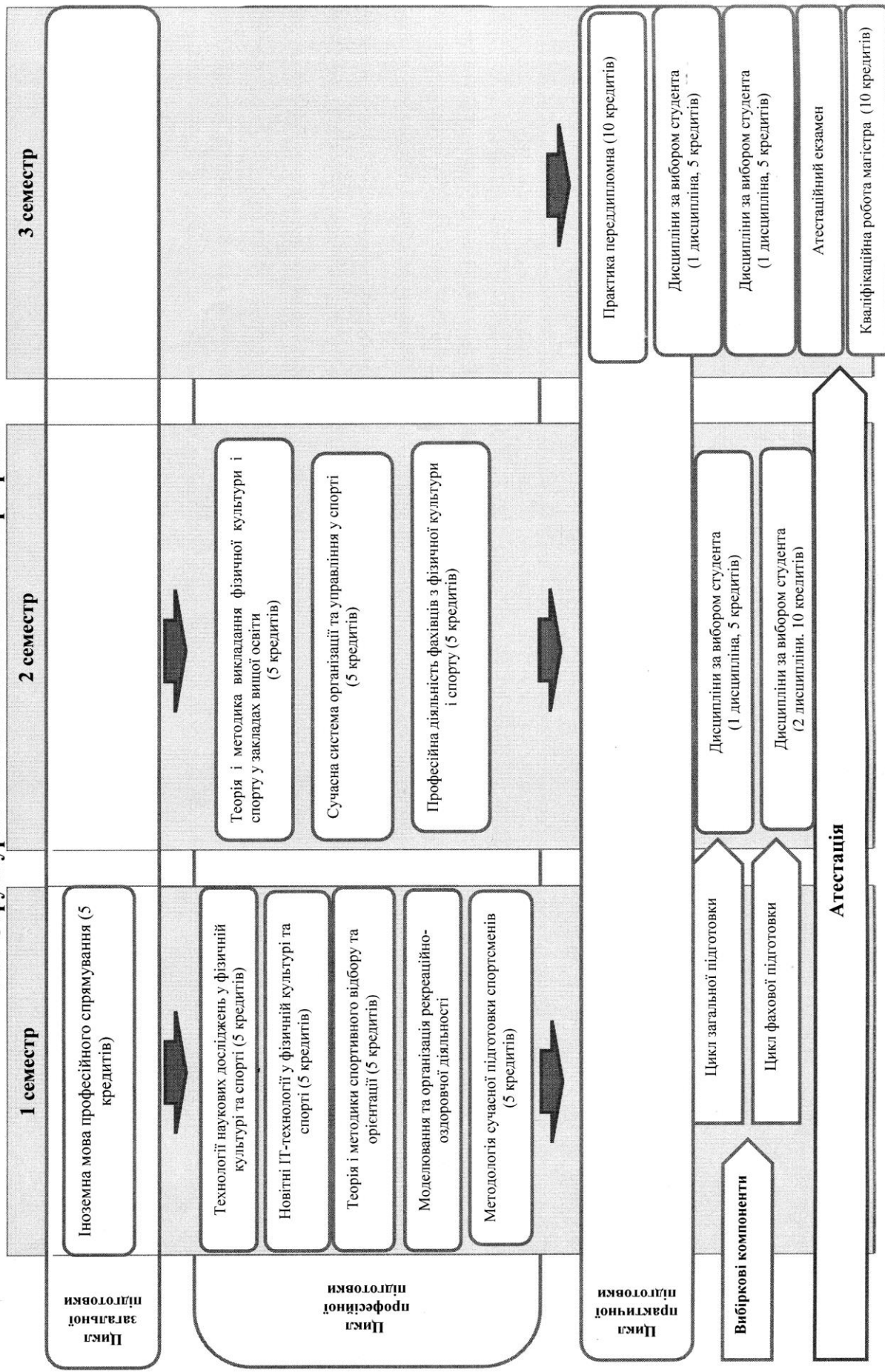
Інна ШКОЛЬНИК

2. Перелік компонент освітньої програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент освітньої програми

Код компонента	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
Цикл загальної підготовки			
ОК 1.	Іноземна мова професійного спрямування	5,0	диф.залік
Цикл професійної підготовки			
ОК 2.	Технології наукових досліджень у фізичній культурі та спорті	5,0	іспит
ОК 3.	Новітні ІТ-технології у фізичній культурі та спорті	5,0	диф.залік
ОК 4.	Теорія і методика спортивного відбору та орієнтації	5,0	іспит
ОК 5.	Моделювання рекреаційно-оздоровчої діяльності	5,0	іспит
ОК 6.	Методологія сучасної підготовки спортсменів	5,0	диф.залік
ОК 7.	Теорія і методика викладання фізичної культури і спорту в освітніх закладах	5,0	іспит
ОК 8.	Сучасна система організації та управління у спорті	5,0	іспит
ОК 9.	Професійна діяльність фахівців з фізичної культури і спорту	5,0	диф.залік
Цикл практичної підготовки			
ОК 10.	Практика переддипломна	10,0	диф.залік
Атестація			
ОК 11.	Атестаційний екзаме́н	–	іспит
ОК 12.	Кваліфікаційна робота магістра	10,0	іспит
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		65,0	
Вибіркові компоненти			
Цикл загальної підготовки			
ВБ 1.	Дисципліни за вибором студента	10,0	залік
Цикл фахової підготовки			
ВБ 2.	Дисципліни за вибором студента	15,0	залік
Загальний обсяг вибірових компонент:		25,0	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		90,0	

2.2. Структурно-логічна схема освітньої програми

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі атестаційного екзамену та публічного захисту кваліфікаційної роботи.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота має передбачати виконання дослідження або інноваційного проєкту, спрямованого на розв'язання актуальної задачі фізичної культури або спорту. Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фабрикації та фальсифікації. Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена у репозиторії
Вимоги до атестаційного екзамену	Атестаційний екзамен передбачає оцінювання здобуття результатів навчання, визначених стандартом та відповідною освітньою програмою.